Rocznik 1932. Nr. 2.

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 9-go stycznia 1932 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon: Król Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Rozporządzenie

Ministrów Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych łącznie, w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowych i Robót Publicznych

z dnia 13. września 1930 r.

w sprawie przepisów higjeny i bezpieczeństwa, obowiązujących przy przygotowaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające oraz przy wykonywaniu robót malarskich, przy których używane są te farby i pasty.

(Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 554)

Na podstawie art. 6 p. 2 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczyposyolitej z dnia 30. czerwca 1927 r. w sprawie produkcji, przywozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544) oraz art. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325) zarządza się co następuje:

§ 1.

Przygotowywanie gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające, jak również wykonywanie w pracowniach robót malarskich, przy których stosowane są wyżej wymienione produkty, może się odbywać wyłącznie w specjalnie na ten cel przeznaczonych pomieszczeniach.

Pomieszczenia te nie mogą łączyć się bezpośrednio z żadnemi pomieszczeniami niewchodzącemi w skład zakładu pracy. Przepis ten nie dotyczy już istniejących pracowni malarskich, zatrudniających mniej niż 5 pracowników.

§ 2.

Pomieszczenia, wymienione w § 1, winny odpowiadać następującym warunkom:

1. na każdego pracownika powinno przypadać przynajmniej 12 metrów sześciennych powie-

trza i 3 metry kwadratowe podłogi, przyczem wysokość pomieszczenia nie może być mniejsza od 3 metrów.

2. podłoga powinna być równa, gładka i szczelna, umożliwiająca łatwe i skuteczne usuwanie pyłu i kurzu;

3. ściany i powały pomieszczeń winny posiadać równą, gładką i szczelną powierzchnię; do wysokości 1,5 metra ściany winny być malowane olejno lub wykładane płytami glazurowanemi. Podłoga winna być przynajmniej raz dziennie dokładnie obmywana, ściany zaś przynajmniej raz na tydzień;

4. w każdem z pomieszczeń winny znajdować się i być używane urządzenia wentylacyjne, o ile możności mechaniczne. Wentylacja w pomieszczeniach, w których odbywa się przygotowywanie farb i past wymienionych w § 1, winna być tak urządzona, aby powietrze zużyte i nieczyste było ssane u spodu pracowni, a powietrze świeże doprowadzane z zewnątrz na wysokości co najmniej 2 m ponad podłogą.

Przedmioty niepodlegające zmywaniu powinny być odkurzane, przyczem jeśli nie są stosowane mechaniczne przyrządy do wsysania kurzu-personel winien być odpowiednio zabezpieczony (§ 5 ustęp trzeci).

W pracowniach już istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wysokość może być mniejsza niż 3 metry, nie mniejsza jednak niż 2,8 metra, o ile wszystkie inne warunki odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

W pomieszczeniach przyległych do miejsc pracy, wymienionych w § 1 ust. 1, powinny być urządzone umywalnie z wodą ciepłą i zimną (przynajmniej 1 na 5 osób), szatnia lub szafa do ubrań, w której pracownicy będą przechowywali oddzielnie odzież roboczą, oddzielnie ubranie własne, wreszcie jadalnia.

Pomieszczenia te winny być czysto utrzymywane, dostatecznie oświetlone, dobrze powietrzane i ogrzewane i zabezpieczone przed wnikaniem pyłu, kurzu i szkodliwych wyziewów z pracowni.

Przy każdej pracowni winna znajdować się odpowiednio zaopatrzona skrzynka opatrunkowa.

§ 4.

Jeżeli roboty prowadzone są poza zakładem pracy i trwają dłużej niż 7 dni w jednej miescowości (dzielnicy miasta), przyczem zatrudnionych jest nie mniej niż 5 pracowników, pracodawca obowiązany jest dać do dyspozycji pracowników pomieszczenie dla przechowywania odzieży, w którem winna się znajdować umywalnia z ciepłą i zimną wodą oraz stół. Pomieszczenie to w porze chłodnej winno być ogrzewane.

§ 5.

Pracodawca powinien bezpłatnie dostarczyć pracownikom odzieży roboczej, obuwia i nakrycia głowy oraz przestrzegać tego, ażeby pracownicy je nosili; odzież robocza i nakrycie głowy winny być co najmniej raz na tydzień prane na rachunek pracodawcy i utrzymywane w stanie używalności.

Pracodawca powinien nadto dostarczyć pracownikom dobrej wody do picia, szklanek, wody do mycia, szczotek, mydła w dostatecznej ilości i ręczników przynajmniej po jednym na pracownika tygodniowo.

Przy robotach, przy których niemożliwe jest zupełne zabezpieczenie pracowników od szkodliwych pyłów, pracodawca powinien zaopatrzyć ich w maski ochronne, połączone z ubraniem oraz w rękawice.

§ 6.

Poza miejscem pracy i magazynem nie wolno w pomieszczeniach zakładu przechowywać ani używać produktów, wymienionych w § 1.

Gotowe farby, lakiery, pasty i kity powinny być oddawane do użytku i przechowywane w naczyniach, na których zaznaczono w sposób łatwo dostrzegalny i zrozumiały, że zawartość ich jest trująca oraz, że zawierają one związki ołowiu, wymienione w § 1.

§ 7.

Tłuczenie, mielenie, miażdżenie oraz zaprawianie przed ugniataniem olejem, pokostem lub lakierem bieli ołowianej, siarczanu ołowiu i innych produktów, związki te zawierających, odbywać się może wyłącznie w zamkniętych aparatach posiadających wyciągi wytwarzające w nich stale ciśnienie niższe niż atmosferyczne.

§ 8.

Przy robotach malarskich, lakierniczych i pokostniczych należy używać farby, lakiery, pokosty i kity, zawierające biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne związki ołowiu, tylko pod postacią past, farb i lakierów gotowych do użytku.

Zabrania się stosowania: bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych produktów, zawierających te związki ołowiu, w malarstwie budowlanem wewnątrz budynków. Zakaz ten nie dotyczy farb białych zawierających najwyżej 2% ołowiu.

Przy robotach malarskich wewnątrz zakładów przemysłowych używanie bieli ołowianej, siarczanu ołowiu i innych produktów, zawierających te związki ołowiu, dozwolono jest tylko o tyle, o ile inspektor pracy w porozumieniu z właściwą władzą sanitarną i po zasięgnięciu opinji organizacyj pracodawców i pracowników uzna to za niezbędne w myśl przepisów wydanych na podstawie punktu 3 art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544).

§ 9.

Nie wolno wykonywać prac malarskich przy pomocy przyrządów rozpylających, jeżeli użyte być mają substancje wymienione w § 1, o ile pracownicy nie są zabezpieczeni w maski ochronne z okularami, ściśle przylegające do ubrań i w rękawice.

§ 10.

Nie wolno stosować szlifowania i skrobania na sucho, powierzchni krytych produktami, zawierającemi biel ołowianą i siarczan ołowiu.

Materjały zeskrobywane winny być usuwane w stanie wilgotnym.

§ 11.

Pracownicy obowiązani są:

1. używać przy pracy odzieży roboczej, obuwia, nakryć głowy i w razie potrzeby środków ochronnych, dostarczanych bezpłatnie przez pracodawców;

2. myć dokładnie twarz i ręce wodą z mydłem i płukać usta przed jedzeniem i po skończeniu pracy;

3. w pracowni nie jeść, nie pić i nie używać tytoniu pod żadną postacią;

4. nie przechowywać w pracowni żadnych pokarmów i napojów, ani ubrania własnego;

5. nie sprowadzać na teren zakładu pracy i nie używać tamże trunków alkoholowych;

6. nie chodzić podczas pracy boso;

7. nie zabierać do mieszkania produktów, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i innych produktów ołów zawierających.

§ 12.

Młodocianych poniżej lat 18 oraz kobiet bez względu na wiek nie wolno zatrudniać przy robotach, przy których używane są biel ołowiana, siarczan ołowiu oraz inne produkty, związki te zawierające, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 2 art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544).

Osób wymienionych w ustępie pierwszym nie wolno zatrudniać przy czyszczeniu miejsca pracy lub warsztatów, w których wykonywane są tego rodzaju roboty. Nie wolno ich również zatrudniać przy czyszczeniu odzieży roboczej osób, prace takie wykonywających.

§ 13.

Wstęp do pracowni, w których używane są biel ołowiana, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające, jest zabroniony osobom, nie zatrudnionym w tychże pracowniach.

§ 14.

Kierownik zakładu pracy winien na swój koszt poddać każdego nowowstępującego do zakładu pracy badaniu lekarskiemu przez lekarza, wyznaczonego w porozumieniu z inspektorem pracy i lekarzem powiatowym i żądać przedstawienia pisemnego zaświadczenia, że stan zdrowia pracownika nie stanowi przeszkody w zatrudnieniu przy robotach, wymienionych w § 1.

Pracownicy, których dotyczy niniejsze rozporządzenie, winni przynajmiej raz na 3 miesiące przedstawić kierownictwu zakładu zaświadczenie kasy chorych o stanie zdrowia.

Kierownik zakładu winien na podstawie zaświadczeń, o których mowa w ustępie poprzednim, a które powinny być przechowywane, prowadzić księgę kontroli, której wzór załącza się do niniejszego rozporządzenia (załącznik Nr. 1). W razie nieprzedstawienia przez pracownika tych zaświadczeń, kierownik zakładu obowiązany jest zawiadomić o tem inspektora pracy i lekarza powiatowego.

W razie zatrucia ołowiem pracownika kierownik zakładu winien na żądanie inspektora pracy lub lekarza powiatowego usunąć pracownika od robót wymienionych w § 1 i w razie możności przenieść go do oddziałów, w których zatrucie ołowiem nie grozi; przy poprzednich robotach może on być zatrudniony dopiero po przedstawieniu kierownikowi zakładu świadectwa lekarza kasy chorych lub lekarza urzędowego, że odzyskał zupełnie zdrowie.

§ 15.

W każdej pracowni kierownik zakładu winien wywiesić na widocznem miejscu czytelny odpis niniejszego rozporządzenia oraz na żądanie inspektora pracy plakaty ostrzegawcze, wskazane przez niego, informujące w sposób poglądowy i dobitny o niebezpieczeństwie, grożącem życiu i zdrowiu pracownika. Miejsce umieszczenia odpisu rozporządzenia i plakatów wskazuje inspektor pracy.

Każdy pracownik, przystępujący do pracy, powinien otrzymać od kierownika zakładu egzemplarz niniejszego rozporządzenia oraz egzemplarz dołączonych do niniejszego rozporządzenia „Wskazówek higjenicznych dla pracowników, stosujących produkty, ołów zawierające“ (załącznik Nr. 2).

§ 16.

Winni niezachowania przepisów niniejszego rozporządzenia ulegną karze przewidzianej w obowiązujących przepisach.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Jednocześnie tracą moc: rozporządzenie Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 15. kwietnia 1908 r. którem wydaje się przepisy dla ochrony życia i zdrowia osób zajętych zawodowo robotami pokostniczemi, lakierniczemi i malarskiemi (Dz. u. p. aust. Nr. 81) oraz §§ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 11 rozporządzenia w sprawie zakładów pracy, w których wykonywane są roboty malarskie, lakiernicze i pokostnicze z dnia 27. czerwca 1905 r. (Dz. U. Rz. str. 555).

Minister Pracy Opieki Społecznej,
(—) A. Prystor.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Sławoj Składkowski.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:
(—) Ignacy Matuszewski.

Minister Spraw Wojskowych:
(—) J. Piłsudski

Minister Robót Publicznych:
(—) Matakiewicz.

Rozporządzenie

Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowych i Robót Publicznych

z dnia 25. września 1931 r.

o rozciągnięciu na obszar województwa śląskiego rozporządzenia z dnia 13. września 1930 r. w sprawie przepisów higjeny i bezpieczeństwa, obowiązujących przy przygotowywaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty, związki te zawierające oraz przy wykonywaniu robót malarskich, przy których używane są te farby i pasty.

(Dz. U. R. P. Nr. 107 poz. 832)

Na podstawie art. 6 p. 2 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. czerwca 1927 r. w sprawie produkcji, przywozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544), rozciągniętego na obszar województwa śląskiego ustawą z dnia 13. lutego 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 532) i art. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325), rozciągniętego na obszar województwa śląskiego ustawą z dnia 18. marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 533) zarządza się co następuje:

§ 1.

Na obszar województwa śląskiego rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych łącznie, w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowyoh i Robót Publicznych z dnia 13. września 1930 r. w sprawie przepisów higjeny i bezpieczeństwa, obowiązujących przy przygotowywaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty, związki te zawierające oraz przy wykonywaniu robót malarskich, przy których używane są te farby i pasty (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 554).

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Hubicki

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Zarzycki

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Bronisław Pieracki

Minister Skarbu:
(—) Jan Piłsudski

Minister Spraw Wojskowych:
(—) J. Piłsudski

Minister Robót Publicznych:
(—) Norwid Neugebauer

Księga kontroli

Załącznik nr. 1

zdrowotności pracowników zatrudnionych przy przygotowywaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające lub przy robotach malarskich (lakierniczych i pokostniczych) przy których stosowane są te farby.

Firma i adres zakładu pracy ....

Imię i nazwisko właściciela lub kierownika zakładu pracy ....

Imię i nazwisko, adres robotnika	Wiek	Płeć	Data wstąpienia do zakładu pracy	Odkąd pracuje w danym zawodzie	Rodzaj pracy teraźniejszej	Czem zajmował się poprzednio	Zaświadczenie lekarkie w ciągu r. 19........				Data zachorowania i rodzaj choroby	Data wyzdrowienia	Data opuszczenia zakładu	UWAGI
							1-szy kwart.	2-gi kwart.	3-ci kwart.	4-ty kwart.				

w sprawie wykonania ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym (Dz. U. Śl. Nr. 9, poz. 20) ulega następującym zmianom:

1. W § 10 rozporządzenia dodaje się następujący ustęp drugi:

„Śląski Urząd Wojewódzki może zezwolić na uiszczanie powyższej opłaty w ratach miesięcznych".

2. W § 19 rozporządzenia dodaje się następujący ustęp 3:

„Śląski Urząd Wojewódzki może zezwolić na uiszczanie powyższej opłaty w ratach miesięcznych".

3. Do § 19 rozporządzenia dodaje się następujący ustęp 5:

„Na prośbę przedsiębiorstwa przewozowego może Śląski Urząd Wojewódzki zezwolić przedsiębiorcy w ciągu roku budżetowego na przejście od najbliższego kwartału z opłaty ryczałtowej na opłatę od faktycznie wykonanych tonno-kilometr. i naodwrót",

4. § 20 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Przy obliczaniu ryczałtowej opłaty należy mieć na względzie:

a) tonnaż pojazdu mechanicznego względnie siłę nośną pojazdu konnego,
b) ilość kilometrów jaką przechodzi pojazd mechaniczny względnie pojazd konny w ciągu okresu wymiarowego,
c) ilość dni pracy w zależności od miejscowych warunków,
d) warunki terytorjalne,
e) techniczne właściwości poszczególnych typów pojazdów mechanicznych oraz amortyzację wkładów".

Śląski Urząd Wojewódzki wyda szczegółową instrukcję co do sposobu obliczania ryczałtu na przedstawionych wyżej zasadach.

5. §§ 30, 31 32, 33, 34 i 35 rozporządzenia otrzymują brzmienie następujące:

§ 30.

Przedsiębiorstwa przewozowe, zamierzające uiszczać opłatę na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego od rzeczywiście sprzedanych biletów, obowiązane są zaopatrywać się w bilety ustalonego typu, których wzór i nakład przygotuje Śląski Urząd Wojewódzki.

Bilety nabywać należy w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim lub u upoważnionych władz wymiarowych za cenę równą opłacie na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego, przypadającej od ceny biletu za przejazd pojazdem mechanicznym, wraz ze zwrotem kosztu druku. Należność winna być uiszczona na specjalne konto właściwej władzy wymiarowej, zapomocą blankietu nadawczego P. K. O. Śląski Urząd Wojewódzki oraz upoważnione władze wymiarowe obowiązane są prowadzić ogólną księgę obrotów biletami, oraz księgę kontroli biletów wydanych poszczególnym przedsiębiorcom.

§ 31.

W każdym autobusie na widocznem miejscu powinny być wywieszone czytelne tablice, poświadczone przez władze administracji ogólnej, wskazujące ceny biletów podług zgłoszonej przez przedsiębiorcę taryfy oraz przypadające opłaty na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Drogowego, od tych biletów na wszystkich odcinkach danej linji autobusowej.

Ponadto powinna być w każdym autobusie wywieszona na widocznem miejscu tablica, zawierająca pouczenie, że wolno używać tylko biletów ustalonego typu (§ 30) oraz przedruk postanowień § 32.

O ile dane przedsiębiorstwo uiszcza opłatę nie od biletów rzeczywiście sprzedanych, a w formie ryczałtu, winno być o tem wewnątrz autobusu wywieszona odpowiednie zaświadczenie władzy wymiarowej.

§ 32.

Wydający bilety ustalonego typu (§ 30) powinien je skasować. Pasażerowie powinni takie skasowane bilety zatrzymać w czasie przejazdu i okazywać na żądanie zaprzysiężonej służby drogowej, oraz upoważnionych organów władz wymiarowych i poborowych.

Przedsiębiorstwom przewozowym uiszczającym opłatę od rzeczywiście sprzedanych biletów, nie wolno używać innych biletów, niż wskazane w § 30-ym, ani dopuszczać do jazdy bez biletów; pasażerom takich przedsiębiorstw nie wolno jeździć bez biletów lub za biletami nieważnemi.

§ 33.

Opłata ryczałtowa, wymierzana jest na prośbę przedsiębiorcy jednorazowo za cały rok budżetowy, a płatna w ratach miesięcznych z dołu. Jeżeli obowiązek płacenia opłaty powstał w ciągu roku budżetowego, opłatę oblicza się od dnia rozpoczęcia przez przedsiębiorstwo zarobkowego przewozu osób do końca tego roku budżetowego.

Na prośbę przedsiębiorstwa przewozowego, można zezwolić przedsiębiorcy w ciągu roku budżetowego na przejście od najbliższego kwartału z opłaty ryczałtowej na opłatę od faktycznie sprzedanych biletów i naodwrót.

Wspomniane w ustępach pierwszych i trzecim prośby należy wnieść do Sląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

§ 34.

Przy obliczaniu opłaty ryczałtowej, należy mieć na względzie:

a) cenę biletu za przejazd między krańcowemi punktami linji przewozowej,
b) ilość miejsc w pojeździe mechanicznym przeznaczonych dla pasażerów,

Załącznik nr. 2

Wskazówki higjeniczne

dla pracowników stosujących produkty, zawierające ołów.

Każdy pracownik stosujący ołów lub związki ołowiu (jak minja, biel ołowiana, siarczan ołowiu, octan ołowiu itp.) narażony jest na zatrucie ołowiem, o ile nie stosuje się do środków zapobiegawczych. Niebezpieczeństwo zatrucia jest tem groźniejsze, że obecność ołowiu nie uwidacznia się i że ołów przenika powoli bez wiedzy poszkodowanego do jego organizmu.

Zatrucie zwykle jest wywołane przez to, że albo wdycha się ołów do płuc podczas pracy w postaci pyłu, albo ołów przystaje w nieznacznych ilościach do rąk, ubrania, włosów i stąd przedostaje się do narządów trawienia przy jedzeniu, piciu, paleniu, zażywaniu tabaki i żuciu tytoniu.

W ten sposób ołów powoli przenika do organizmu i wywołuje objawy zatrucia po pewnym czasie w zależności od ilości wchłoniętej trucizny oraz odporności organizmu pracownika.

Jeżeli na dziąsłach przy samych zębach ukaże się szaroniebieska obwódka, pracownik odczuwa bóle w żołądku, traci na wadze lub zauważył zmniejszenie siły chwytu, jest to dowodem, że w organizmie znajduje się już znaczna ilość ołowiu i że grozi zatruciem organizmu.

Powyższe objawy są więc pierwszem ostrzeżeniem dla pracownika i winnien on niezwłocznie zastosować wszystkie możliwe środki ostrożności, ażeby ochronić organizm od dalszego wchłaniania ołowiu.

W przeciwnym razie występują w pełni objawy zatrucia czasami szybko, czasami zaś zwolna w ciągu kilku tygodni lub miesięcy, przyczem objawy mogą być przez dłuższy czas słabe, albo odrazu bolesne i groźne, jak kolka, porażenie mięśni, nerwów, choroby umysłowe itp.

Środki zapobiegawcze.

Zatruciu ołowiem można zapobiec przez ścisłe przestrzeganie czystości i zastosowanie środków ostrożności.

W tym celu:

1. należy w miarę możności chronić ręce i ubranie od zetknięcia się z produktami, zawierającemi ołów;

2. podczas pracy nie powinno się dotykać ust, a więc również nie jeść, nie palić, nie żuć tytoniu, ani też zażywać tabaki. Cygara, papierosy, tabaka, fajka nie powinny być zabierane ze sobą do miejsca pracy;

3. posiłek wolno przyjmować dopiero po zdjęciu ubrania roboczego i gruntownem umyciu twarzy i rąk wodą z mydłym przy użyciu szczotki do rąk; również należy oczyścić włosy:

4. przy pracy winna być noszona specjalna odzież robocza;

5. celem ochrony przed pyłem ołowianym konieczne jest używanie respiratorów, wilgotnych gąbek lub opasek gazowych, osłaniających usta i nos, jeżeli pył nie jest natychmiast usuwany w miejscu powstawania. Pożywne, bogate w tłuszczu pokarmy, a więc i mleko, czynią organizm odporniejszym;

6. mylny jest jednak ogólnie przyjęty pogląd, że stałe zażywanie pewnych środków leczniczych albo, że picie mleka w zupełności chroni przed zatruciem ołowiem, używanie trunków wyskokowych, specjalnie wódki, sprzyja zatruciu ołowiem i winno być z tego powodu unikane;

7. ruch na powietrzu, gimnastyka, kąpiele nadają organizmowi odporności i wnny być wobec tego zalecane;

8. ponieważ początkowe objawy zatrucia nie dadzą się narazie określić, należy w myśl obowiązujących w zakładzie pracy przepisów w terminach, w tych przepisach podanych, zgłaszać się do właściwego lekarza kasy chorych;

9. jeżeli pracownik, który stosuje przy pracy związki ołowiane poczuje ból w żołądku, zauważy stratę na wadze, zatwardzenie, zmniejszenie siły chwytu lub szaroniebieskie obwódki przy zębach, winien on niezwłocznie zwrócić się do lekarza kasy chorych nadmieniając, że stosuje przy pracy ołów.

2.

Obwieszczenie

Ministra Skarbu z dnia 23. grudnia 1931 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Na podstawie art. 16. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5. listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28. listopada 1927 r. w sprawie ustalenia trybu ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 932) ustalam na miesiąc styczeń 1932 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu

w z.

(—) Wł. Zawadzki, Podsekretarz Stanu.

3.

Rozporządzenie

Śląskiej Rady Wojewódzkiej i Wojewody Śląskiego z dnia 30-go listopada 1931 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 21. IV. 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o Wojewódzkim Funduszu Drogowym.

---

§ 1.

Rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej i Wojewody Śląskiego z dnia 21-go IV 1931 r.

c) ilość kursów na dobę pomiędzy krańcowemi punktami linji przewozowej, liczonych tak w jednym jak i w odwrotnym kierunku (wyjazdowych i powrotnych),
d) frekwencję pasażerów według sezonów,
e) warunki terytorjalne,
f) techniczne właściwości poszczególnych typów pojazdów mechanicznych oraz amortyzację wkładów.

Śląski Urząd Wojewódzki wyda szczegółową instrukcję co do sposobu obliczenia ryczałtu na przedstawionych zasadach.

§ 35.

Jeżeli przedsiębiorstwo uprawia przewozy na pewnej linji między krańcowemi punktami tej linji, a ponadto między niektóremi punktami na odcinku tej linji, opłatę ryczałtową oblicza się jako sumę opłat z ryczałtowanej opłaty na całej linji i na odcinku linji.

Jeżeli linja przewozowa łączy tereny gmin miejskich, lub okręg przemysłowy z dalszemi miejscowościami, to opłata od biletów będzie obowiązywać od granicy gminy miejskiej lub okręgu przemysłowego, od którego to miejsca będą wydawane dodatkowe bilety przewidziane w § 30-ym względnie będzie obliczana opłata ryczałtowa.

11. § 36 rozporządzenia otrzyma brzmienie jak dotychczasowy § 34.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1931 r. z tym jednak wyjątkiem, że postanowienia dotyczące wprowadzenia biletów obowiązują przedsiębiorcę od dnia 1. stycznia 1932 r.

Wojewoda Śląski

w z.

(—) Dr. Saloni

Wicewojewoda.

4.

Rozporządzenie

o cenach maksymalnych na artykuły powszedniego użytku.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31. VIII. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku, oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19. VII. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87. poz. 761) i z dnia 7. VIII. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 586) i rozporządzenia Wojewody Śl. z dnia 8. IX. 1931 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 20 poz. 38), oraz ustawy o cenach maksymalnych z dnia 4. VIII. 1914 r. (Dz. Ust, R. niem. str. 339) w brzmieniu obwieszczenia z dnia 17. XII. 1914 r. (Dz. Ust. Rz. niem. 516) i z dnia 22. III. 1917. r. (Dz. Ust. Rz. niem. str. 253), oraz z dnia 17. I. 1920 r. (Dz. Ust. Rz. niem. str. 94) ustalam po zasięgnięciu opinji Powiat. Komisji do badania cen, następujące ceny maksymalne na artykuły powszedniego użytku:

Mąka i pieczywo:

1 kg mąki żytniej	65 %	46 groszy
1 kg chleba „	65 %	44 „
1 kg mąki pszennej	65 %	46 „
1 bułka 115 gram		10 „

Nabiał:

1 litr mleka	38 groszy
1 litr maślanki	25 „
1 kg masła I gatunku	4,40 „
jaja sztuka	12 — 16 „
1 kg sera krowiego	1,00 — 1,40 „

Mięso i wyroby mięsne:		**w składach**	**na targu:**
1 kg wieprzowiny	I gat.	1,60 zł	1,40 zł
1 kg „	II „	1,40 zł	1,20 zł
1 kg cielęciny	I „	2,00 zł	1,80 zł
1 kg „	II „	1,60 zł	1,40 zł
1 kg wołowiny	I „	1,60 zł	1,40 zł
1 kg „	II „	1,20 zł	1,— zł
1 kg słoniny surowej	I „	2,20 zł	2,— zł
1 kg „	II „	2,— zł	1,80 zł
1 kg sadła	I „	2,20 zł	2,— zł
1 kg „	II „	2,— zł	1,80 zł
1 kg kieł. krak. 100% wp. sur.	I „	3,20 zł	3,20 zł
1 kg kieł. krak. 100% wp. got.	I „	3,20 zł	3,20 zł
1 kg „ „ mieszanej	I „	2,20 zł	2,— zł
1 kg „ „ „	II „	2,— zł	1,80 zł
1 kg „ czosnkowej	I „	2,20 zł	2,— zł
1 kg „ „	II „	1,80 zł	1,60 zł
1 kg salcesonu	I „	2,20 zł	2,— zł
1 kg „	II „	2,— zł	1,80 zł
1 kg wątrobianki	I „	2,60 zł	2,40 zł
1 kg „	II „	2,40 zł	2,20 zł

Dodatek kości może wynosić:

przy wieprzowinie najwyżej 15%
„ wołowinie „ 20%
„ cielęcinie „ 25%

Powyższe ceny rozumieją się jako **maksymalne** na wyroby pierwszej jakości.

Winni przekroczenia ustawionego cennika ulegną karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 10000,— zł., stosownie do postanowień art. 4 rosporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 31. VIII. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527).

Ceny ustalone obowiązują na całym obszarze powiatu świętochłowickiego od dnia ogłoszenia aż do czasu odwołania.

Równocześnie uchylam rozporządzenie z dnia 16. grudnia 1931 r. (Gazeta Powiatowa Nr. 52 poz. 3).

Świętochłowice, dnia 7. stycznia 1932 r.

Starosta

(—) Szaliński.

5.

Śląski Urząd Wojewódzki
L: Ad. 2111/21 Katowice, dnia 22 grudnia 1931 r.
Dot: Pryszczyca w Paniowach, zakaz wywozu zwierząt racicowych.

Z powodu pojawienia się pryszczycy we dworze w gminie Paniowy, pow. pszczyńskiego, zakazuje się stosownie do § 169 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 167) wywozu zwierząt racicowych zagranicę z całego powiatu pszczyńskiego.

Za Wojewodę;
(—) J. Wł. Bartl. m. p.
Naczelnik Wydziału Ad.

STAROSTWO
L. dz. P. 3528/5 Świętochłowice, dnia 24 grudnia 1931 r.
Dot: jak wyżej.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Starosta
wz.
(—) Dr. Olszewski.

6.

Obwieszczenie

o zwalczaniu pryszczycy.

Na podstawie § 139 Rozp. Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 1928 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 167) podaję do publicznej wiadomości, że w dworze, gminy Paniowy powiatu pszczyńskiego urzędowo stwierdzono pryszczycę.

Świętochłowice, dnia 18. grudnia 1931 r.

Starosta
w z.
(—) Dr. Olszewski.

7.

Obwieszczenie

o wygaśnięciu zarazy i pomoru świń.

Na podstawie § 369 Rozp. Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 28 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 167) podaję do publicznej wiadomości że w zagrodzie Zofji Michny, ul. Poprzeczna 2, Józefa Pyki, Poprzeczna 6. i u Pawła Parkietnego ul. Hutnicza 28 wszyscy zam. w Rojcy pow. Tarnowskie Góry oraz Pawła Mikusza w Król. Kucie przy ul. Jana nr. 23. zaraza i pomór świń wygasła.

Starosta
w z.
(—) Olszewski.

8.

Ogłoszenie.

Na stanowisko honorowego ławnika gminy Wielkie Hajduki zatwierdziłem p. Józefa Trójcę.

Świętochłowice, dnia 18. grudnia 1931 r.

Starosta
(—) Szaliński.

9.

Uchwała

Rady gminnej w Wielkich Hajdukach na posiedzeniu z dnia 23. listopada 1931 r.

Dotyczy: Ustalenie dodatków do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków pp.

W myśl art. 11 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 14. IV. 24 r. w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 17), pobierać na rzecz gminy Wielkie Hajduki na rok kalendarzowy 1932 dodatek do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych pobieranych na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24. maja 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 56 poz. 401) w wysokości

10% do opłaty państwowej od patentów na wyrób i 100% do opłaty państwowej od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

podp. Langosz, Paździor, Dziadzia, Vogel.

Zakończono:

podp. Grzesik (przewodniczący) Skrabel (sekretarz)

Uchwała

Na podstawie artyk. 1, 10 i 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Sląskiem w brzmieniu rozporządzenia Wojewódy Sląskiego z dnia 8. VII. 1926 r. (Dz. Ust. l. Nr. 17, poz. 30) zatwierdza się uchwałę rady gminnej w Wielkich Hajdukach z dnia 23. listopada 1931 r. dotycz. pobierania dodatków do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Świętochłowice, dnia 21. grudnia 1931 r.

Komisaryczny Wydział Powiatowy

(—) Szaliński, Sobel, Brzoska, Szymonek, Sieja

Ogłoszono!

Wielkie Hajduki, dnia 29. grudnia 1931 r.

Naczelnik gminy

(—) Grzesik.

10.

Uchwała

Na mocy ustępu 10 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 14. IV. 1924 r. w brzmieniu ustawy z dnia 17. maja 1926 r. (Dz. Ust. Śl. nr. 17 poz. 30) uchwala rada gminna pobierać na rok 1932 następujące dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, pobieranych na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24. maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 401)

a) od opłaty państwowej od patentów na wyrób 10%

b) od opłaty państwowej na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych 50%

Szarlej, dnia 12. listopada 1931 r.

Zarząd gminy

Naczelnik gminy

w. z.

(—) Szreter

(—) Szreter, ławnik; (—) Kubański, ławnik; (—) Mutz, ławnik

Do uchwały z dnia dzisiejszego.

Rada gminna

(—) Kołodziej, radny; (—) Dzierża, radny; (—) Ludyga, radny

Odpis

Uchwałę Rady gminnej w Szarleju z dnia 12. listopada 1931 r. w przedmiocie poboru w roku 1932 10% dodatku komunalnego do opłaty państwowej od patentów na wyrób wzgl. 50% dodatku komunalnego do opłaty państwowej od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych zatwierdza się na podstawie art. 1, 10 i 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8. lipca 1926 r. (Dz Ust.. Śl. Nr. 17 poz. 30).

Świętochłowice, dnia 21. grudnia 1931 r.

Komisaryczny Wydział Powiatowy

(—) Szaliński, Sobel, Brzoska, Szymonek, Sieja

Za zgodność!

Świętochłowice, dnia 23. grudnia 1931 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

z p.

(—) Macha

Ogłoszono:

Szarlej, dnia 28. grudnia 1931 r.

Naczelnik gminy

w. z.

(—) Szreter

KOMUNIKATY

11.

Pan Minister Spraw Wewnętrznych zamianował nadkomisarza Policji Pawła Mierzwę referendarzem VII. st. sł. w Dyrekcji Policji w Król. Hucie.

Wojewoda Śląski przeniósł nadkomisarza Policji Województwa Śląskiego Leopolda Potykę z Pszczyny do Świętochłowic na stanowisko Powiatowego Komendanta Policji Województwa Śląskiego.

OGŁOSZENIA

12.

Przestroga.

Ostrzegam każdego przed zakupem mi skradzionych weksli wystawionych przez Jana, Łucję, Mikę, Olgę i Rozalję Popków z Świętochłowic.

Równocześnie unieważniam wszystkie pokwitowania względem mojej osoby.

Matylda Fojcik.

Zamknięcie rachunkowe

Spółki Spożywczej „Nowy Konsum“

zapisana Spółdzielna z ogr. odpowiedzialnością
w Lipinach

za czas od 1. październ. 1930 r. do 30. września 1931 r.

Bilans końcowy.

Aktywa.

Gotówka	2 229	66
Rachunek bankowy	214	75
Zasoby w towarach	26 728	56
Inwentarz	1 119	—
Wierzytelności	5 503	81
razem Zł.	35 795	78

Pasywa.

Udziały członków a) 3440,— b) 10,—	3 450	—
Wierzyciele	6 697	62
Fundusz rezerwowy	5 755	74
Udziały niepodjęte	407	23
Zysk	19 485	19
razem Zł.	35 795	78

Liczba członków w dniu 1. paźdz. 1930 r. 672 osób
Wstąpiło w roku operacyjnym 18 „
690 osób
W dniu 30. września 1931 r. wystąpiło:
za wypowiedzeniem 2 „
Liczba członków dnia 1. paździer. 1931 r. 688 osób

Lipiny, dnia 17. grudnia 1931 r.

Nowy Konsum
zapisana Spółdzielnia z ogr. odpowiedzialnością
w Lipinach.

Zarząd:
(—) Walter (—) Spuida (—) Babin

Geschäfts-Abschluss

des

Nowy Konsum Neuer Konsum-Verein

zapisana Spółdzielnia z ogr. odpowiedzialnością
w Lipinach

für die Zeit vom 1. Oktober 1930 bis 30. Septem. 1931.

Bilanz.

Aktiva.

Kassenbestand	2 229	66
Bank-Konto	214	75
Warenbestand	26 728	56
Inventarien	1 119	—
Aussenstehende Forderungen	5 503	81
Sa. Zł.	35 795	78

Passiva.

Guthaben der Mitgl. a) 3440,— b) 10,—	3 450	—
Gläubiger	6 697	62
Reservefonds-Konto	5 755	74
Nicht erhobene Geschäftsanteile	407	23
Ueberschuss	19 485	19
Sa. Zł.	35 795	78

Mitgliederzahl am 1. Oktober 1930 672 Personen
Zugang während des Geschäftsjahres 18 „
690 Personen
Am 30. September 1931 schieden aus:
durch Kündigung 2 „
Bestand am 1. Oktober 1931 688 Personen

Lipiny, den 17. Dezember 1931

Nowy Konsum Neuer Konsum-Verein
zapisana Spółdzielnia z ogr. odpowiedzialnością
w Lipinach.

Der Vorstand:
(—) Walter (—) Spuida (—) Babin